

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านต่อบทวิเคราะห์การเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวสด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มผู้อ่านบทวิเคราะห์การเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ข่าวสดในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่อ่านบทวิเคราะห์การเมืองที่นำเสนอทุกวันอาทิตย์ เป็นประจำทุกสัปดาห์ของหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง โดยแบ่งกลุ่มอาชีพ 5 อาชีพ อาชีพละ 50 คน

1. นักการเมือง ได้แก่ บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั้งฝ่ายค้าน และฝ่ายรัฐบาล
 2. นักวิชาการ ได้แก่ บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
 3. นักธุรกิจ ได้แก่ นักลงทุน ผู้ประกอบการพาณิชย์ ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว
 4. นักศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน
 5. ข้าราชการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานของรัฐบาล อาทิ กระทรวง ทบวง กรม
- ดังนั้น จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 250 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแจกแจงตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้อ่านที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะทางประชากร (เพศ , อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้)

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้อ่านที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ต่อบทวิเคราะห์การเมืองแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะทางประชากร (เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้)

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ พฤติกรรมการอ่าน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่สร้าง และดัดแปลงมาจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานั้น เป็นคำถามปลายปิด (Close - ended Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง เหตุผลในการอ่าน ความสม่ำเสมอ ความต้องการให้มีการนำเสนอบทวิเคราะห์การเมืองอย่างไร และประเด็นที่ชอบ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อบทบาทของหนังสือพิมพ์ด้านการเมืองที่ผู้อ่านได้รับจากบทวิเคราะห์การเมือง

เกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะตามมาตรฐานค่า มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. พฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์

ตัวแปรเกี่ยวกับความสม่ำเสมอในการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง ได้มาจากการนำคะแนนความบ่อยครั้งในการอ่านมาคำนวณโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

อ่านเป็นประจำทุกสัปดาห์	3	คะแนน
อ่านบ้างไม่อ่านบ้าง	2	คะแนน
ถ้ามีเรื่องที่สนใจจึงจะอ่าน	1	คะแนน

ตัวแปรเกี่ยวกับประเด็นของบทวิเคราะห์การเมืองที่ผู้อ่านชื่นชอบนั้น มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้คือ

ประเด็นที่เลือกเป็นอันดับหนึ่ง	3	คะแนน
ประเด็นที่เลือกเป็นอันดับสอง	2	คะแนน
ประเด็นที่เลือกเป็นอันดับสาม	1	คะแนน

2. ความพึงพอใจที่ได้รับจากการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวสด การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจ โดยวัดเป็นระดับความพึงพอใจ ดังนี้

พอใจอย่างยิ่ง	5	คะแนน
พอใจ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่พอใจ	2	คะแนน
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	1	คะแนน

3. การใช้ประโยชน์จากการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์ โดยแบ่งระดับการนำไปใช้ประโยชน์เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ได้รับมากที่สุด	5	คะแนน
ได้รับมาก	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ได้รับน้อย	2	คะแนน
ได้รับน้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

4.51- 5.00	หมายความว่า	พอใจมากที่สุด
3.51- 4.50	หมายความว่า	พอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	พอใจระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	พอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	พอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้อ่านบทวิเคราะห์การเมือง

ใช้การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ

- ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

- พฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง

- การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านบทวิเคราะห์การเมือง
- ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ของแต่ละอาชีพ

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามสมมติฐานแต่ละข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้อ่านที่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ ต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองแตกต่างกัน

- ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

- ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway anova) เพื่ออธิบายความแตกต่างของพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองระหว่างกลุ่มที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่างกัน และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของซฟเพ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้อ่านที่มีเพศ,อายุ,ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่างกัน มีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจแตกต่างกัน

- ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

- ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Anova) เพื่ออธิบายความแตกต่างของการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากบทวิเคราะห์การเมืองระหว่างกลุ่มที่มีอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่างกัน และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของซฟเพ

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

- ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านบทวิเคราะห์การเมืองกับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการอ่านบทวิเคราะห์การเมือง

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อเก็บแบบสอบถามได้ครบถ้วน และตรวจสอบความถูกต้องแล้ว จะนำไปลงรหัส(coding) จากนั้นนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรม spss/pc

ข้อชี้แจงว่าด้วยการศึกษาประเด็นของบทวิเคราะห์การเมือง

ผู้วิจัยได้ศึกษาบทวิเคราะห์การเมืองหน้า 3 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวสด ตั้งแต่ 24 พฤศจิกายน 2539 - 26 ตุลาคม 2540 จำนวนทั้งสิ้น 99 ฉบับ และได้แบ่งประเด็นของเนื้อหาออกเป็น 5 ประเด็น ซึ่งได้จากการสำรวจข้อมูลทั้งหมดก่อน แล้วจึงให้คำจำกัดความ ดังนี้

1. นักการเมือง ประกอบด้วย เรื่องราวของนักการเมือง อุดมการณ์ และพฤติกรรมที่นักการเมืองแสดงออก
2. พรรคการเมือง ประกอบด้วย ความเคลื่อนไหว กิจกรรมของพรรคในประเด็นปัญหาทางการเมืองขณะนั้น นโยบาย
3. รัฐบาล ประกอบด้วย การบริหารงาน การตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี และผู้นำรัฐบาลทั้งงานด้านการบริหารประเทศ และงานด้านการเมือง
4. รัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ตัวบทกฎหมาย และกระบวนการอันเนื่องมาจากการร่างรัฐธรรมนูญ
5. เศรษฐกิจการเมือง ประกอบด้วย สภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ปากท้องของประชาชน สถาบันการเงิน หนี้ การเงินการธนาคาร ภาษี การนำเข้าส่งออก ฯลฯ และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากระบบการเมือง และนักการเมือง